

несъзнателно работничество постоянно измѣня въ борбата на съзнателнитѣ си другари и се подиграва съ тѣхнитѣ обществени идеали за преобразуване на днешния общественъ редъ на буржуазията. То си знае максимата: „не е моя работа да оправямъ свѣта; азъ гледамъ себе си“. Разбира се, че никой не ще сѣди за социалното положение на несъзнателното работничество отъ неговата еснафска психика; никой не би го смѣталъ за непролетарски слой, защото мисленето му не хармонира съ неговото пролетарско битие. Въпросътъ съ учителството бѣ сжщиятъ; еснафската психика не можеше да служи за аргументъ да се отхвърли пролетарското битие на народното учителство. На тази хлъзгава почва отначало бѣха застанали съюзнитѣ ржководители. Тѣ се заеха да теоретизиратъ съюзното невежество и „чувствуване“ за нѣкакво привилегировано сжщество съ „високи достоинства“. И лудиятъ се „чувствува“ напълно нормаленъ човѣкъ, обаче това негово „чувствуване“ не унищожжава неговата лудостъ.

Съюзнитѣ ржководители, особено общодѣлцитѣ, виждайки, че почвата подъ краката имъ се рони, скоро напуснаха тая пѣсъчлива почва и се помжчиха, чрезъ особеноститѣ въ социалното положение на народното учителство, да докажатъ, че народнитѣ учители не сж пролетарии. За тази цель тѣ прибѣгнаха до едно топтанджийско сравняване положението на учителя съ онова на индустриалния пролетариатъ. Тѣ изтъкваха, че народното учителство е привилегировано въ всѣко отношение: то работи 4—5 часа, когато пролетариитѣ работятъ 12 — 15 часа; неговото материално положение е урегулирано съ законъ plus пенсия, когато работническата заплата на пролетариитѣ е оставена да се регулира отъ случая и безъ пенсия,¹⁾ назначението и уволнението на учителството е сжщо така урегулирано, когато уславянето и пжденето на пролетариитѣ е произволно, — съ една речъ, положението на народното учителство е стабилизирано, а онова на пролетариата е изоставено на произвола на търсенето и предлагането на работнишката сила. По този фактъ съюзнитѣ ржководители си правѣха заключението, че народното учителство не е и не може да бжде пролетарски слой и, следователно, нѣма какво да прави при пролетариата. Ако се класосъзнае народното учителство, казваха тѣ, ще отиде при буржуазията, защото е едно бюрократическо, привилегировано съсловие. Отъ това заявление би си помислилъ нѣкой, че учителството не бѣ при буржуазията, когато то, въ действителностъ, както вече видѣхме, отдавна дремѣше сладко въ задушливитѣ обятия на буржуазния демократизъмъ. Обаче, това имаше за цель да пречи да напушатъ Съюза ония негови членове, които бѣха почнали да се опомватъ и отдѣлятъ отъ буржуазията. Съ баснята за непролетарското и привилегировано положение на народното учителство, общодѣлскитѣ политикани въ Съюза гонѣха цельта, да теоретизиратъ невежеството и „чувствуването“ на масата съюзно учителство, да го взематъ на своя страна и го насочатъ за изпжждането на социалдемократитѣ, най-опас-

¹⁾ Днесъ и този аргументъ се опровергава отъ живота: работницитѣ иматъ пенсия, следъ като преживѣятъ известно число години и сж били редовни членове на „Фондъ Обществени осигуровки“.